

FAU v/Mælan skole
Råkvågveien 7
7113 Husbysjøen

944305483

Indre Fosen kommune
Rådhusveien 13
7100 RISSA

30.09.20

FAU ved Mælan skole sine begrunnelser for hvorfor Mælan skole må bestå som 1-10 skole.

Oppvekstsjef Erik Jakobsen svarer på spørsmål fra oppvekstkomiteen om hvilke besparelser som blir gjort ved å flytte ungdomsskoleelevene fra Mælan til Åsly slik: «Det blir ingen besparelse, kun en bedring i elevenes læringsløp». Hele denne totalplanen bunner ut i at kommunen skal spare penger, hvorfor er det da i det hele tatt med i vurderingen å flytte 8.-10. trinn dersom det ikke blir noen besparelser? Elevene ved Mælan trenger ingen bedring i sitt læringsløp, noe som er godt dokumentert på www.skoleporten.udir.no. På Mælan skole har 8. trinn et gjennomsnitt på 47,5 grunnskolepoeng for året 2019. Til sammenlikning viser resultatene for Åsly skole et gjennomsnitt på 41,2 grunnskolepoeng. Nasjonalt gjennomsnitt for 2019 ligger på 43,1. I standpunktkarakterer etter 10.klasse ligger Mælan godt over gjennomsnittet over alle andre skoler i Indre Fosen, Trøndelag fylke OG over nasjonalt nivå i 12 av 13 fag! Resultatene snakker for seg selv og argumentet til oppvekstsjefen om bedring i elevenes læringsløp faller på sin egen urimelighet. Mælan skole er en meget god skole med høyt faglig- og trivselsnivå.

AVSTAND MÆLAN-ÅSLY: MINST 13 TIMER MED BUSS HVER UKE

Viser til Utdanningsdirektoratets nettsider og rundskriv 2-2019 om skoleskyss: "Skoleskyss må organiseres slik at eleven får en akseptabel reisetid. Dette følger av forarbeidene til loven. I vurderingen av hva som er akseptabel reisetid må gangtid og tid med transportmiddel sees i sammenheng. Det må også tas med hvor lang ventetid eleven har før og etter skolen. Det er altså den totale tiden som eleven bruker fra han eller hun drar hjemmefra og til opplæringen starter, og fra opplæringen er slutt til eleven er hjemme om ettermiddagen som utgjør den samlede reisetiden. Hensynet til at eleven får tilstrekkelig fritid og tid hjemme taler for å avgrense reisetiden så mye som mulig."

Etter *dagens* bussrute tar det 72 min fra innerste del Råkvåg til Åsly skole, *én vei*, denne ruta blir garantert MYE lengre for å få plukket opp alle barna helt i utkantene og mange stopp underveis. Vi må også legge til *minst* 10 min ekstra pga. reisetiden skal regnes fra dør til dør, så den reelle tiden blir helt sikkert lengre enn dette som allerede er for langt:

82 min. buss én vei

164 min. buss hver dag = 2,7 timer hver dag

$164 \times 5 = 820$ min. buss pr. uke = 13,7 timer hver uke

2,7 timer buss hver dag $\times 180$ skoledager pr. år = **486 timer pr. år**

Denne avstanden er uakseptabel! Folkehelseloven sier at alle ledere og mellomledere i kommunen skal tenke helse i alt de gjør. Dette for å sikre en bedre helse og livskvalitet for større deler av befolkningen. Vi kan nevne mange argumenter på at en så hinsides lang skolevei ikke er bra for barna, som inaktivitet, tidlige morgener, korte ettermiddager, utmattelse, skolevegring og usikkerhet. Uro og mobbing på bussen er allerede et kjent problem, tenk dere situasjonen for de utsatte elevene som ikke har mulighet til å slippe unna mens de sitter så lenge på bussen. De som kommer fra Mælan vil føle på mindre klassetilhørighet, da det allerede er etablert bånd på Åsly etter 7 år sammen på barneskolen og den lange avstanden gjør at de ikke kan treffes etter skoletid. De fleste barna er med på det som er av fritidsaktiviteter i dag, fra korps til fotball, og mange av tilbudene er sentrert på skolen og er derfor et fint samlingspunkt for barna. Dugnadsånden er stor. Dette vil være vanskelig å opprettholde med tre skoletrinn som forsvinner fra skolen og må bruke dagene sine på buss i stedet. Dersom de skal bruke nærskole som videregående når den tid kommer, vil de få inntil 6 år som pendlere. Mange vil nok forståelig nok velge å flytte på seg for å unngå dette. Man trenger en praktisk tilnærming til skolen, tenk bare på hentetida ved sykt barn med så lang reisevei.

NÆRSKOLE

Nye Mælan skole har kun vært i drift i 1,5 år, og forslaget om en omgjøring til oppvekstsenter så kort tid etter den sto ferdig, reagerer vi på med vantro og har ingen forståelse for forslaget. Stjørna trenger nærskoletilbud til barna er ferdige med grunnskolen. Dette skaper trivsel og ønske om å bosette seg her eller at småbarnsfamilier skal fortsette å bo her. Skolen er hjørnesteinen! Dersom vi mister ungdomsskolen, frykter vi fraflytting og andre negative ringvirkninger på Stjørna. De senere årene har vi fått minst 50 tilflyttere eller unge voksne som har etablert seg på egen hånd i Stjørna. At

Mælan ble bevilget en ny skole, var den avgjørende faktoren for veldig mange som tok steget og flyttet hit. De følte seg trygge på et godt skoletilbud til barna var ferdige med grunnskolen.

Opplæringsloven §8-1-første ledd:

«Barn har rett til å gå på den skolen som ligger nærmest eller ved den skolen i nærmiljøet de sokner til»

I intensjonsavtalen står det at hovedmålene er å :

- Etablere en livskraftig og attraktiv kommune i indre del av Fosen
- Sikre og videreutvikle kvalitet i tjenestene til innbyggerne

Å true med nedleggelse av skoler og barnehager med jevne mellomrom føles tungt for de det rammer, og skaper mistrivsel og uro i bygdene. Kommunen bør gi oss ro til å vokse! Man må ha en visshet om at skolen består, og en sikkerhet for at temaet ikke på nytt vil skape usikkerhet blant innbyggere og andre som vil satse på å skape arbeidsplasser og vekst. Dette vil gagne hele kommunen. Mælan skole og Fagerbakken barnehage bør fortsette og driftes slik det gjør i dag, vi er meget godt fornøyde med både barnehage og skole. Det koster å bygge om Mælan til oppvekstsenter for å møte kravene til barnehagelokaler. Det gir som sagt ingen besparelse å flytte ungdomstrinnene. Fagerbakken barnehage har utmerkede lokaliteter slik den står i dag, med fantastisk plassering til små barneføtter.

FORSKNING KNYTTET TIL KVALITET I SMÅ SKOLER

Vi har gjort noen søk etter forskning knyttet til små skoler og kvaliteten i disse, og velger å trekke fram noen korte snutter fra de funnene som er gjort. Vi henviser til hvilke studier og artikler dette er hentet fra hvis politikerne ønsker å hente ut mer utfyllende informasjon fra funnene.

Disse funnene handler både om fådelte skoler og størrelser på skoler i sammenheng med kvalitet og deres betydning for lokalmiljøet.

Tone H. Sollien og Asplan Viak har gjort en gjennomgang av forskningsresultater for å vurdere om små skoler gir bedre kvalitet faglig og sosialt enn større skoler. Artikkelen **«Sammenheng mellom skolestørrelse og kvalitet»** viser til at det finnes generelt lite empirisk forskning i Norge om betydningen av skolestørrelse. Noen av funnene viser blant annet at:

- det finnes ikke forskningsmessig belegg av betydning for å si at skolestørrelse har betydning for læringsmiljø, elevenes sosiale kompetanse, elevenes motivasjon for læring, eller mulighetene for elevmedvirkning i skolen.
- forskning som ser på muligheten for å bruke lokalsamfunnet som læringsarena er særlig opptatt av den positive rollen de små bygdeskolene (ofte skoler med under 50 elever) kan spille i bygdesamfunn samt muligheten elevene får til sosial læring gjennom bruk av aldersblandede grupper i fådelte skoler.

- forskningen gir noe støtte for at mindre skoler kan være bedre for visse elevgrupper.

Uavhengig av valgt skolestørrelse er kvalitet og kvalitetsutvikling i skolen avhengig av at man arbeider i forhold til det man fra forskningen vet har betydning for kvaliteten i skolen (jfr. Solliens funn over).

Et forskningsmiljø knyttet til **Nordlandsforskning (Solstad m.fl. 2016)** har i noen grad forsket på temaet, og konkluderer med følgende:

- Det er lite penger å spare på å sentralisere ungdomsskoler basert på hva det koster å skyss elevene og hvor lang reiseveien er.
- Når det gjelder kvalitet, finner ikke forskerne noe statistikk som viser at de små skolene gjør det dårligere enn de store, f.eks. på de nasjonale prøvene.
- I små skoler ser de at elevene får tettere oppfølging, men at de er avhengige av gode lærere.
- I små skoler ser de en mye mer variert kontakt mellom elevene i lek og samhandling på tvers av alder og kjønn.
- Både barne- og ungdomsskoler er viktige for samfunnet rundt og har betydning for bosetting.
- Noen måter å sikre faglig bredde og økonomisk drift kan være gjennom mer samarbeid mellom skolene og bruk av IKT i undervisningen.

FÅDELTE SKOLER:

«**Bygdeskoler med fådelt ordning – en aktuell politisk og pedagogisk utfordring**», en artikkel som er skrevet av professor Vegard Kvam viser forskning som belyser flere positive sider ved fådelte skoler. Dette handler bl.a. om at fådeltpedagogikken er en fremtidsrettet modell, at elever i aldersblandede grupper kommer både faglig og sosialt godt ut, at det er lettere med tilpasset opplæring for enkelteleven, og det positive med færre elever per lærer.

Kilde: Utdanningsforskning.no, publisert 2013.

I masteroppgaven «**Kompetansebehov i fådelte skoler**» som er skrevet av Miriam Duveke Svendsen (2019) fremhever hun at studien hun har gjort kan bidra til en bevisstgjøring av hva fådelt skole er, og om hvilke utfordringer de møter. Dette sitatet er hentet fra masteroppgaven (2019, s. 55): «Uansett hvilken skole det handler om, fulldelt, fådelt, udelt, byskole eller distriktsskole, så vil ikke type skole kunne definere om det er en bra skole eller ikke.» «Den gode skole må skapes hver dag i et samspill mellom dem som er direkte og indirekte involverte i skolevirksomheten(...)»(Kvam, 2013, s. 23)».

Doktorgradsavhandlingen: «**Omsorg eller formål; rasjonalitet og dilemmaer i fådeltskolen**» av Anita Berg Olsen, UIT (2008) setter fokus på pedagogisk praksis i fådelte skoler i Norge og hvilke ressurser de også kan representere. Skal man kunne besvare spørsmålet om kvalitet i små skoler på en god og rettferdig måte, må de forstås på sine egne premisser for å kunne si hva som er bra, og evt. dårlig med dem. Kvalitet i skolen må være et grunnleggende krav uansett, og det er viktig at kvalitetsvariablene også må omfatte hvilke verdier og ressurser slike små institusjoner har.

Randi Sætherstuen viser til forskjellig forskning i artikkelen «**Regjeringen og Udir overser 65000 elever i norsk grunnskole**» (2018) og fremhever at:

- De fådelte nærmiljøskolene har et stort potensial for å oppnå topp læringsresultater hos sine elever, gi dem en sosial utvikling tilpasset det moderne samfunnet preget av store ulikheter, og en identitet fundamentert i plassen der de vokser opp.
- Sogn og Fjordane er det fylket i landet som har størst andel fådelte grunnskoler. Fylket ligger hvert år blant de aller beste hva elevenes læringsresultater angår.
- Halvor Bjørnsrud (2012) sin forskning kommer fram til at det viktigste for inkludering, ved siden av at lærerne har høy faglig kompetanse, er at skolen ligger i elevenes nærmiljø. Alle vet at å være inkludert fører til trygghet og trivsel som igjen fører til læring. Bjørnsrud hevder vi kan ekskludere elever fra å få et godt læringsutbytte ved å transportere dem vekk fra sitt nærmiljø for å gå på store skoler.

Kilde: <https://www.utdanningsnytt.no/skolepolitikk/regjeringen-og-udir-overser-65000-elever-i-norsk-grunnskole/142457>

Det finnes for lite empirisk data knyttet til små skoler i norsk sammenheng til å kunne gi et klart svar på hva forskningen sier. Den gode skole må skapes hver dag i et samspill mellom dem som er direkte og indirekte involverte i skolevirksomheten.

Når man ser at skolene i Sogn og Fjordane hvert år ligger blant de aller beste hva elevenes læringsresultater angår, burde jo alt ligge til rette for gode fådelte skoler i Indre Fosen også. Med mindre politikerne i vår kommune mener at våre barn fortjener noe dårligere enn barna som bor i Sogn og Fjordane...

BARNAS BESTE

Barnekonvensjonen er tatt inn i norsk rett ved menneskerettsloven i 2003, og forplikter kommunene til å legge vekt på barnets beste, blant annet i saker om skolestruktur.

FNs barnekonvensjon⁴⁰ artikkel 3 fastslår at «ved alle handlinger som berører barn, enten de foretas av offentlige eller private velferdsorganisasjoner, domstoler, administrative myndigheter eller lovgivende organer, skal barnets beste være et grunnleggende hensyn.»

Å pålegge barn så lang reisevei er ikke til barnas beste!

La barna våre slippe å bruke minst 13 timer på buss hver uke!

Vi ber innstendig om at politikerne har et åpent blikk og ser alle bygdene, og tar i betraktning hva besparelsene blir og om det virkelig er verdt det i det lange løp. Alt kan ikke sentreres i Rissa med de lange avstandene kommunen har. Indre Fosen kommune er best rustet ved å ha sterke lokalsamfunn med engasjerte innbyggere som kan tiltrekke seg nye innbyggere, optimisme og framtidstro til bygdene.

FAU v/Mælan skole